

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 6. årgang, ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

77 drømmesange af John Berryman

Søvnforstyrrende drømme

John Berryman: 77 Drømmesange. Gendigtet af Martin Knabe. Forord af Henri Cole. 101 sider. 150 kr. Forlaget Silkefret. Af Annemette Aracam...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for bog anmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

onsdag den 13. oktober 2021

Eventyr med vinterens åbne slutninger

Klassikerlæsning. Karen Blixen: "Vinter-Eventyr", 1942.

Af Egil Hvid-Olsen.

Karen Blixens vintereventyr blev skrevet i årene, hvor Hitler fik stadig mere magt og til sidst indledte 2. verdenskrig. Med en i denne sammenhæng anakronistisk vending kan man blive mindet om "Game of Thrones"-varslet: "Winter is coming", for i sluttrediverne var den lange vinter på vej. Ikke i en fantasiverden, men i virkeligheden. Selv voksne kunne føle sig utrygge som børn, og måske er det grunden til, at der er mange børn blandt hovedpersonerne i denne samling eventyr fra Blixens hånd – og ånd.

Man kan givetvis også foretage en række sammenligninger mellem "Vinter-Eventyr" og Shakespeares "Vintereventyret", men det projekt vil jeg overlade til fagpersoner med særlig indsigt heri. Der er nemlig også en lang række andre litterære henvisninger til verdenslitteraturen i eventyrsamlingen, og undervejs i læsningen forstår man, at H.C. Andersen ikke har levet forgæves, selvom han og Blixen skrev vidt forskelligt.

Om kunstens vilkår og ubrydelige konventioner

"Vinter-Eventyr" indledes af "Skibsdrengens Fortælling", der nok er det mest traditionelle af de 11 eventyr i samlingen. Fortællingen er inspireret af en oplevelse, som Karen Blixens far, Wilhelm Dinesen, havde haft på en sørejse. Dinesens fortælling var dog langt mindre fantasifuld end hans datters udgave. Hun lader den falk, hvis død, Dinesen bevidnede, overleve. Det kommer til at gavne skibsdrengen Simon, at han skar den fri af tallegarnet, for da han senere kommer i en slem knibe, får han hjælp af falcken eller dens alter ego.

"Den unge Mand med Nelliken" kunne have passet fint ind i "Skæbneanekdoter" med sin beskrivelse af kunstens vilkår (jf. min klassikerlæsning af denne samling: <https://den-smalle-bog.blogspot.com/2021/07/forsvar-for-den-elitrekunst.html>). Martin A. Hansens "Løgneren" dukker op i erindringer med sin tematisering af digteren som en parasit, der lever af andres ulykke. Uforvarende udfordrer den unge succesforfatter Charlie Despard et mindst lige så ungt pars indbyrdes kærlighed. Ja, sandsynligvis odelægger han deres forhold. Men det er netop det, der skal til, for at han finder inspiration til kommende værker.

Måske er det også kunstens vilkår, der tages under behandling i "Det drømmende Barn". Her griber drengen Jens selv de mindste brokker af fortælling og fletter dem ind i virkeligheden. Således lever han blandt andre mennesker i sin egen verden – måske lidt ligesom Blixen selv, der i "Den afrikanske Farm" omskabte de dele af virkeligheden, som med enkelte ændringer kunne blive endnu bedre fortællinger. Men mens Blixen havde et publikum, må Jens vansmægte blandt voksne, der ikke for alvor kan værdsætte hans virkelighed.

"De standhaftige Slaveejere" er et slags tragikomisk kammer spil om, hvor svært det er at ændre konventioner; et tema, der går igen i "Sorg-Agre", der til gengæld er ren tragik. Her er herremændens nevø, Adam, ved at omvælte hele standssystemet, da han pludselig vender på en tallerken. Det antydes, at dette skyldes en blanding af glæde ved hans barndomsegn og seksuelt begær, hvoraf han er blevet sig det sidste bevidst ved mødet med den gamle onkels unge hustru. Der er altså noget, der betyder mere for ham, end bondekonen Ane Maries liv. Onklen har givet hende en chance for at redde hendes søn fra dødsdom, som herremanden har fældet ved omvendt bevisbyrde. Historien om Ane Marie havde Blixen fra et sonderjysk sagn, som hun med vanlig kunstnerisk styrke formåede at gøre endnu bedre.

Ydmyg og krukket på samme tid

For mange af vintereventyrene gælder det, at de er svære at forstå til bunds. Nogle har åbne slutninger. Grunden hertil kan være, at Blixen, da hun skrev eventyrene, levede i en tid, hvor der kun fandtes åbne slutninger. Ingen anede, hvordan den politiske krise ville udvikle sig. Man famlede efter mening i den grusomhed, som nazismen afslørede allerede inden krigens udbrud. Og dog havde Blixen overskud til at inddrage humor i nogle af fortællingerne. I samlingens sidste eventyr, "En opbyggelig Historie", har forfatteren fra "Den unge Mand med Nelliken", Charlie Despard, hørt et fabelagtigt eventyr. Bagefter siger han: "Det var en meget god historie" – og så fortsætter Blixen:

"Men da han havde roget sin Cigaret til Ende, rejste han sig ikke, men blev siddende tilbagelænet i Stolen, i dybe Tanker. 'Nej,' sagde han lidt efter, 'ikke nogen virkelig god Historie. Men der var noget i den, som man kunde arbejde med. Man kunde faa en god Historie ud af den.'"

Heri ligger der en på samme tid ydmyg og krukket overvejelse fra Blixens side. Hun ved, at hendes eventyr kunne have været bedre, men hun er krukket nok til at lade en af sine egne figurer udtrykke det. Det skal der en eminent eventyrfortæller til at gøre. Og det vidste Karen Blixen nok godt, at hun var.

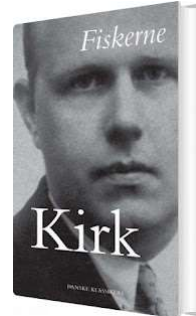
Indsendt af Egil Hvid-Olsen

Etiketter: boganmeldelse, eventyr, fabler, klassikerlæsning, prosa

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Kirk og domsprædikanterne

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2021 (54)
 - ▼ oktober (3)
 - En antisemits erindringer?
 - Eventyr med vinterens åbne slutninger
 - Gudesnak gendigtning
 - september (6)
 - august (4)
 - juli (4)
 - juni (6)
 - maj (7)
 - april (5)
 - marts (7)
 - februar (6)
 - januar (6)
- 2020 (57)
- 2019 (49)
- 2018 (43)
- 2017 (36)
- 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- aforismer (1)
- antologi (3)
- boganmeldelse (118)
- dagbøger (1)
- digtsamling (32)
- En litterær refleksion (7)
- essay (8)
- eventyr (5)
- fabler (5)
- faglitteratur (17)
- klassikerlæsning (19)
- kortroman (9)
- kunstbog (14)
- lyrik (5)
- noveller (14)
- prosa (14)
- prosadigt (2)
- roman (36)

Sidevisninger i alt

145,423